

Diarienummer Regeringskansliet: LI2023/03495

Regeringskansliet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

e-post: li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss: Promemoria En flexiblare väg till behörigheten fartygsbefäl klass VII.

Sammanfattning

För att säkra tillgången av erfaren sjöpersonal med rätt kompetens föreslår Landsbygds- och infrastrukturdepartementet att det införs en alternativ grund för behörighet till fartygsbefäl klass VII. Behörigheten behövs för arbete på det mindre till mellanstora tonnage som används i Sverige och i Sveriges närområde. I dag krävs för behörigheten att sökanden dels har fullgjort godkänd utbildning, dels har fullgjort minst 36 månaders däckstjänstgöring. Med ett vanligt avlösningsschema med en dags arbete och en dags ledighet innebär att det tar 72 månader, dvs. 6 år, att arbeta ihop den nödvändiga praktiken. Den långa praktiktiden anses vara en barriär för unga att inleda en karriär till sjöss.

Departementet föreslår att däckstjänstgöringen om 36 månader ska kunna ersättas av fullgjord handledd fartygsförlagd utbildning, som är avsevärt kortare än 36 månader. Det kan vara svårt att under en faktisk tjänstgöringstid få arbetsuppgifter som är relevanta för den behörighet som tjänstgöringen ska ge. En reglerad handledd fartygsförlagd utbildning kan däremot ges ett innehåll som bättre motsvarar de kommande uppgifterna som fartygsbefäl, även om denna praktiska utbildning skulle ske under en kortare tid än 36 månader. Transportstyrelsen och Sjöfartsverket anser att den fartygsförlagda handledda utbildningen ska vara minst 12 månader.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 mars 2024.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens (Region Gotland) bedömning är att förändringen inte kommer få någon direkt påverkan på den gymnasiala utbildningen. Indirekt kan dock tillgången på apl-platser påverkas negativt, till exempel om högskolan väljer att utnyttja Sjöfartens utbildningsinstitut (SUI) som koordinator av den fartygsförlagda praktiken. Wisbygymnasiet, som erbjuder sjöfartsutbildning, använder institutets tjänster för att ge eleverna en bredd i utbildningen och där eleverna under det sista året genomför arbetsplatsförlagt lärande på isbrytare, tankfartyg, roro-fartyg etc.

Sammanfattningsvis är det ändå positivt att förslaget kan leda till fler behöriga fartygsbefäl klass VII, och att bedömningen är att fler kvinnor antas utbilda sig till denna behörighet - vilket kan säkra tillgången av sjöpersonal för den svenska sjöfarten och öka jämställdheten inom yrket.

Rolf Öström

Ordförande
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Region Gotland

Torsten Flemming

Utbildningsdirektör
Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Region Gotland